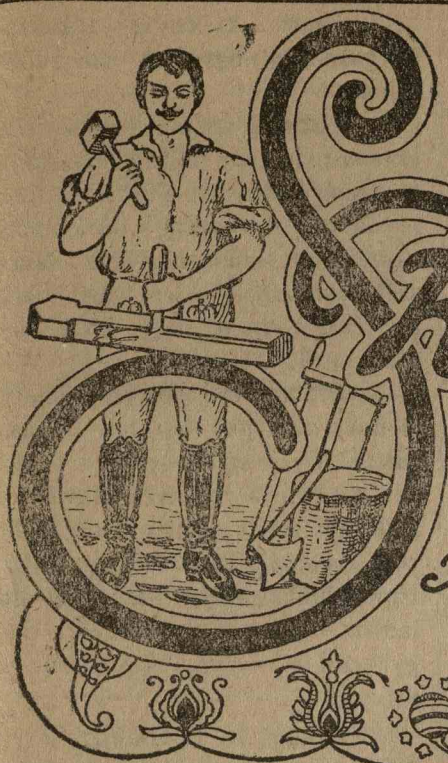

Székely Hírek

(volt Székely Udvarhely)

A Székelység pártoktól független
politikai újsága

Előfizetési ára: egész évre 100 leu, félésre 50 leu, negyed-
évre 25 leu. Egyes szám 1 leu. A Regálban 1 leu 50 bani.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyílt-tér soronként 3 leu.

Felölös szerkesztő:
Ebert András
Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31 sz.
Megjelen minden csütörtökön és vasárnap.

Magyar-e vagy székely?

— Arisztokrácia-e vagy demokrácia? —

Ezt a kérdést nem mi vetet-
tük fel először. Nem mi éleztük
ki annyira, hogy ma-holnap a
magyar és a székely farkassze-
met fog egymással nézni.

Mi a gyulafehérvári nemzet-
gyűlés határozatai alapján hir-
dettük a „megértést” az Erdély-
ben lakó népek között. Hirdet-
tük már akkor, amikor ezért ki-
járt a „hazaáruló, renegát, hite-
hagyott” és sok egyéb alaptal-
lan vádaskodás.

A még mindig tartó terror és
üldözés dacára is a „megértés”
gondolata mély gyökeret vert
az ősidőktől fogva demokráti-
san érző székelység között és me-
rev visszautasításra talált és talál
a magyarságnak azon elemeinél,
akik vagy a felsőbb 10,000-ek-
hez tartoznak, vagy azokkal sok
tekintetben függő viszonyban
állanak.

Tekintettel arra, hogy a szé-
kelység egy tömegben, kom-
pakt egységben él, annak poli-
tikai téren való érvényesülését
is programul tűztük.

Amikor ezt észrevették a meg-
érteni nem akarók, — féltvén
a koncot — felcsaptak nagy
székely-mentőknek és elkezdtek
azt a lelkiismeretlen politikai
játékot, amely végső eredmén-
yben a székelység helyrehozha-
tatlan kárát vonhatná maga
után.

Nem tartottuk és nem tartjuk
ékverésnek, ha a székelység kü-
lön szervezkedik. Ezt az éket

azok verték közénk, akik ké-
retlenül, önmagukat akarták fel-
tolni a politikai élet küzdőpo-
rondjára anélkül, hogy erre
kellő tapintatuk és előrelátásuk
lett volna. A nép tudta nélkül
beleakarták magukat csempészni
annak és az uralkodó román
nemzetnek bizalmába, hogy ez-
zel mindent a feje tetejére ál-
litsanak. Nem lehet a népnél
ilyen és a román politikusok
előtt olyan nótát fujni. Nem uraim!
ez a világ elmúlt!

Itt teljes őszinteségre, szilárd
jellemre és önzetlenségre van
szükség. Ezeket azonban a
rombadólt világ politikai kátéja
és annak forgatói nem ismerik.

A szlovenszkói magyarok —
noha számszerint jóval alul ma-
radnak a romániai magyarság-
nál és a kisebbségi politika ne-
hézségei ott fokozottabb mérték-
ben fennállanak, mint nálunk
— egyszerre 4 politikai pártba
tömörültek. (Keresztényszociá-
lista, kigazda, szlovenszkói jog-
párt és polgári párt.) A kezdet
kezdetén aktív politikába fogtak
és képviselőik bennülnek a par-
lamentben. Ott nem akart egy
lelkiismeretlen klikk uralkodni.
Szabad folyást engedtek a kü-
lönöző politikai megnyilvánu-
lásoknak, melyek csakis az ősz-
szesség javára válhatnak. Mert
hiszen több szem, többet lát.
Ékverésről ott szó nincsen. Ezt
csak Erdélyben találták fel, hogy
egyeseknek önző céljait takar-

gassák vele és lehetlenné te-
gyenek minden demokrátiásabb
megmozdulást.

A székely nép előbb tudott
belehelyezkedni az új világ rend-
jébe és ezt a magyar arisztokrácia
nem nézhette — önérdékeinél

fogva — nyugodtan. Kezdte az
éket verni...

Nem arról van itt szó, hogy
magyar-e vagy székely? Nem.
Hanem arról, hogy arisztokrácia-e
vagy demokrácia?

Hisszük, hogy a székely nép
és a jobban felvilágosított ma-
gyar nép, ezután is az utóbbit:
az egymást megértő demokrá-
ciát fogja választani.

Cs. A.

Az idő pénz!

Súlyos panasz Csikból a legújabb vasúti csatlakozás miatt.

Mialatt arról elmélkedünk, hogy
mily nagyfontosságú és a székely-
ségre nézve elsőrangú kérdés volna
a csikszereda—székelyudvarhelyi 50
km-teres vasut kiépítése, keserves
panaszt hallatnak a csikszereda—
gyimesi vonal mentén levő közsé-
gek lakói.

A háborús évek alatt ugyanis a
mult hó 1-ig egy vonatpár közle-
kedett Csikszereda és Gyimes kö-
zött. Ez bár d. e. 1/2 11-kor érkezett
Csikszeredába és d. u. 5-kor indult
vissza, még sem elégítette ki a vo-
nalmenti lakosság érdekeit. Az ér-
dekelt községek több ízben menesz-
tettek küldöttségeket, hogy a reggeli
órákban korábban indítsák Gyimes-
ből az egész éjjel amugy is csak
ott veszteglő szerelvényt, hogy Csik-
szeredába legalább reggel 8 órakor
érkezvén, az ügyes-bajos emberek
dolgaikat elvégezhesék a hivata-
lokban.

Szeptember 1-től azonban még
rosszabbra fordult a helyzet. Az
egyetlen vonatpár is este 11-kor
érkezett Csikszeredába, honnan reg-
gel 5-kor indult vissza. Így aztán
már csak — két éjjelezés után —
harmadnap került haza a gyimesi
ember, akinek félórai hivatalos dolga
akadt a vármegye székhelyén; ha

csak kocsival meg nem tette a 47
km-teres utat — 2 nap alatt. Így
volt eddig.

Most, szombat óta pedig már le-
hetlenné vált Gyimesből vonattal
Csikszeredába jutni, mert a még
mindig csak egyetlen vonatpár este
11-kor érkezik a Csikszeredával
szomszédos Madéfalva állomásra.
Ott boszankodik a szánalomra méltó
utas egész éjszaka, mert csatlakozást
csak reggel 7-kor kap a marosvá-
sárhely—brassói fővonalhoz, mellyel
aztán végre bejuthat Csikszeredába.

Szeretnők hinni, hogy ez a tür-
hetetlen állapot nem jelent rend-
szeresítést, hanem csak néhány na-
pos átmeneti intézkedés lesz, mert
másképp a gyimesi vonalmenti sze-
mélyforgalom ezzel végleg meg-
szűnnék.

Nem elég, hogy a tölgyesi járás
lakói is csak 5—6 napi viszontag-
ságok után fordulhatnak meg a vár-
megye székhelyéről, most már a
gyimesi lakosságnak is vissza kell
térnie a vonatvilág előtti kornak
közlekedési eszközeihez: összvér-
hátan, vagy ekhós szekéren kél utra
a hegyek szerpentinjein Csikszereda
felé. Pedig az „idő pénz” kellene
legyen nálunk is...

(Patacsi).

HIREK.

A protekció.

Vasárnap volt. A nap sütött. Pénzem is volt. Tehát egészen jó napnak ígérkező reggelre ébredtem. Mégis annyi bajom keletkezett egy nap alatt, hogy egész hónapra is sok lenne. No, de lássuk csak szép sorba!

Még az ágyban feküdtem, jött, egy táviratom, hogy a nagyanyám jobb-kar-bénulást kapott az éjjel. Nagyapám fejéhez tehát a szokásos két tányér helyett, ezentul csak egyet tud vágni. No ez nagy baj! Gyerünk csak meglátogatni.

Két héttel azelőtt a szabóhoz vasalásra adott fekete nadrágom után küldök. Visszaizen, hogy nem tudom én miféle Berger úrnak a tegnapi előtt odavitt ruháját készíti és nem ér rá nekem vasalni. Na ja, a protekció!

A haziasszonyomtól kérem gyorsan a reggelim.

— Nem lehet kérem, — feleli nagy hetykén — mert tegnapi csak egy kávéra való tej maradt és az az uramnak kell. Ismét a protekció!

A cselédet a vasúthoz menetelemhez szükséges kocsiért akarom szalasztani.

— Várjon! Először a másik szoba-úr cipőjét kell kipucolnom.

Kocsit kapok. Ráülök.

— Hajtson gyorsan az állomásra — mondom én.

— Várjon az úr egy kicsit, — szól ő — mert még egy úrnak megígértem, hogy elviszem és felszaladok érte. Addig tartsa csak a gyeplőt.

Az állomásnál rendőr áll a jegykiadásnál. No, de itt már csak nem lesz protekció! Csalódtam. Mindig újabbak és újabbak jöttek és a rendőr elém állította.

A portástól megakarom vásárolni a „Székely Hírek“-et.

— Csak még egy van, de az kell az állomásfőnök úrnak.

A hordárnak átadom a csomagom. — Mihelyt a méltóságos úrét feladom, az úrét is elintézem.

Véletlenül egy első osztályú fiúkebe ültem be egy Médikével.

Vajjon ennél is kell protekció: a bemutatkozásra — gondolám! Jött a kalauz. Mind a kettőnk jegye második osztályra szólott. Engem átszállított, a Médit nem.

Megérkeztem a nagyanyámék városába. Ismerve a vének szűk gyomrát, először reggelizni akartam. Egy öreg bácsival mentünk a kávéházba. A fiatal felszolgáló kisaszszony az én kávéra tett fölet, az öreg bácsiéra nem.

A doktorral egyszerre érkezünk nagyanyámékhoz. A doktort engedték be elsőnek és azután engem. Pedig hát én vagyok az unokája!

Délután elmentem a fürdőbe. A jegyem száma hetvenes volt. A hetvenégyes keresztkomasági viszonyban állott a fürdős asszonnyal és előbb kapott kabint, mint én. Ezen már elkeseredtem. Itt az egyenlőség anyaszült meztelenre vetkőzésének

birodalmába is az az ostoba protekció!

Hát érdemes a szegény embernek élni? Megütött a gutta, meghaltam. Utódaimnak, kik minél hamarabb szerettek volna a föld alatt látni, a temetkezési vállalatnál azt mondták:

— Csak holnapután temetjük, mert először egy hadimilliomost kell eltemetnünk, akit a kamatlábak holnap egész biztosan holttá rugnak.

Oh, az a protekció!!!

(Alsócsernátóni).

— **Az egész világ** oldalbordái recsegnek-ropognak. A népek mindenütt elégedetlenkednek. Az igények felfokozódtak. Mindenki tovább szeret nyújtózkodni a takarójánál. A pénz értékét — ugyszólva — sehol sem becsülik. Munka és takarékoság nélkül pedig nincs boldogulás. Viszont a népek kölcsönös ember szeretete szükséges ahhoz, hogy az annyira ohajtott világbeke testet öltösson.

— **Károly trónörökös a szomszédunkban.** Bukaresti jelentés szerint — vasárnap, e hó 30-án Segesvárt kulturünnepélyt rendeznek, amelyen *Károly* herceg trónörökös, valamint *Goga* Oktávián kultuszminiszter is megjelenik. A miniszter a Segesvár vidéki községeknek 125 könyvtárt fog kiosztani.

— **Hősök emléke.** A székelyudvarhelyi hősök sirjait gondozó bizottság legutóbbi gyűlésén a sírok rendbehelyezését határozta el. Az egyet könyörödományokból és a tavaly rendezett bálók jövedelméből tetemes összeggel rendelkezik és így előreláthatólag a sírokat teljesen jókarba hozhatják. Halottak napján a világitást is elhatározták. Meg lesz adva a kegyelet ismét a halhatatlan emlékü hősöknek.

— **Csikoármegye alispánja.** Dr. *Dobay* volt aradi rendőr subprefektus — mint mult számunkban már jelentettük — miután királyi Dekréttel Csikvrm. alispánjává lett kinevezve, f. hó 18-án Csikszeredába érkezett, ahol hivatala ügyeinek átvételét megkezdte. Dr. *Dobay* háromszéki származású székely ember s így kinevezésével a székelység egyik leghőbb óhaja nyert kifejezést, mert e székely vármegye első tisztviselője székely ember. Nemcsak székely, de szakember is, mert — mint volt szelistyei szolgabíró — biztos kézzel és régi tapasztalatokkal, közigazgatási szakértelemmel fogja vezetni Csikvármegye közigazgatását.

— **Közigazgatási gyakornok.** Dr. *Popescu* Adrian, Marostordavármegye prefektusa, *Pop* Eugén joghallgató, mezőürtsi lakost a marosi felsőjárás főszolgabíróságához ideiglenes minőségű közigazgatási gyakornoknak nevezte ki.

— **Ismét testvér vér foly** Magyarországon. IV. Károly volt osztrák császár és magyar király — nyilván lelketlen tanácsadói biztatása folytán — e hó 22-én éjjel fél 12 órakor Sopronba, onnan pedig az utközben érkezett segítségekkel 4 ezerre szaporodott katonaságával, Budapesttől 26 kilométernyire jutva, ontják a drága testvér magyar vért — teljes oktalansággal. Ugy Románia,

mint a többi külföldi hatalmak budapesti képviselői erőiesen tiltakoztak az újabb karlista puccs ellen, amelyből kifolyólag még középeurópai bonyodalom is lehet. Annyi bizonyosnak látszik, hogy IV. Károlyt és a vele együtt háboruba vonult Zitát, a magyar kormány csapatai Budapestre bevonulni nem engedik.

— **Új állami iskolák Csikban.** Csikjenőfalva, Csikszentlélek, Csikszentmiklós és Csikborzsova községek a felekezeti iskolák helyébe magyar tannyelvű állami iskolák felállítását kérték. A szervezés megkezdődött.

— **Haza jönnek** az Oroszországban tuszként visszatartott hadifoglyok. A kicserélést — hir szerint — Lettországból eszközlik. A legközelebbi kicserélésnél a következők kerülnek sorra a Székelyföldről: *Bartha* László zászlós Ákosfalva, *Csiky* András zászlós Uzon, *Farkas* Árpád tanító Bethfalva, *Takács* József zászlós Aranyosgyéres, *Szopos* Lajos főhadnagy Csikszereda, *Zalay* Lajos főhadnagy Gyergyószentmiklós, *Gottárd* Ferenc önk. tizedes Vargyas, *Ferenczy* Gábor zászlós Székelykeresztur, *Szöke* Gergely hadapród Csikszereda, *Barta* István hadpródjelölt Marosvécs, *Simonffy* Ferenc hadapródjelölt Szováta, Székely Gyula hadapród Mikháza, Gábor Gyula hadapród Alsórákos, Alles Sándor önk. tizedes Marosludas.

— **Öröm a jegyzőknek.** A pénzügyminiszterium, mint adóügyi végrehajtó közegeknek havi 200 Leu külön díjazást engedélyezett a jegyzők részére. Az illetékes pénzügyigazgatóságok rendeletet kaptak a kimutatások összeállítására. Ezen külön díjazás ez évi szeptember elsejétől illeti meg a jegyzőket.

— **Igaza van Bucher** elnöknek, aki a német iparos-szövetség müncheni ülésén így szólt: „A szerencsétlen világhelyzet mindaddig nem fog megjavulni, míg a politikusok át nem adják helyeiket azoknak a közgazdászoknak, akik politikai befolyástól mentesen, tisztán gyakorlati szaktudással dolgoznak.“ Azonban hogy ez így is történhessék, arra megfelelő, az életszükségleteiből kinőtt, gyakorlati iskolákat kell teremteni — mondjuk mi.

— **A tisztviselők fizetésére** vonatkozólag már megírtuk, hogy az április elsejére visszamenőleges illetményeik még e hó folyamán kifizetésre kerülnek. Amint értesülünk, a pénzügyminiszterium saját reszortja részére a rendeletet leadta és az illetmények a Pénzügyigazgatóságok személyzeti részére már folyósítva is lettek. Remélhetőleg a napokban a többi reszortokra vonatkozó rendelet is megérkezik.

— **Székely Társaság** — úgy látszik — egyedül csak Brassóban működik. A derék brassói polgárok híven kitartottak az ott még 1901. augusztus 26-án megalakult Székely Társaság mellett. Most Dr. *Szele* Béla ügyvédet, a Brassói Lapok főszerkesztőjét választották meg a Brassói Székely Társaság elnökének. Remélhetőleg most már az összes Székely Társaságok ébredezni kezdenek

és meglevő alapszabályaik keretén belül, ismét a székelység társadalmi és gazdasági ügyeinek hangadóivá válnak.

— **Kabaré estélyt** rendez *Fehér* Imre szintársulata Székelykereszturon a szezon keretében e hó 27-én (csütörtökön). A gazdag tartalommal összeállított műsort *Kónya* Jancsi székelyudvarhelyi zenekara kíséri. Az estély iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Dibatszínű kutyák** jönnek-mennek az angol hölgyek társaságában. Olyan színre festik a bestiókat, amilyen a parádézó hölgyek ruhája. Így aztán némely lady többet költ a kutyája festésére, mint akár-hány munkás ember az egész családjára. Vajjon ezek a modern hölgyek ott — mennyi luxusadót fizetnek?...

— **Feküdj le 7 órakor,** kelj fel 4 órakor. Dolgozzál keményen és soha se egyél húst. Étlapodat teljes dolgokra korlátozd. Ne igyál alkoholt. Soha se ebédelj máshol, csak otthon és soha se nősülj meg. Ez a programja *Clemenceau*-nak, a franciák 80 éves kort ért, nagy energiájú trigri-sének.

— **Mozgalmat indított** a brassói kereskedelmi és iparkamara a hadikölcsönkötvények beváltása és az adótörvények módosításáért.

— **Tűz Csikszentsimonban.** Vasárnap délután Csikszentsimon községben — vigyázatlanságból — tűz ütött ki. Mire a tüzet lokalizálni tudták, több csűr leégett.

— **Az idei tél** kellemetlen illata már érezhető. Szíriusz időjóslásai megérkeztek. E szerint okt. 28-tól hideg idő ígérkezik. Nov. esős, hűvös, ködös napokkal kezdődik. Az egész hónap szeszélyes, bő csapadékosnak ígérkezik. Decemberben hideg, ködös idők jönnek, 5-ikétől nagy havazás lesz, amely az ország nagy részét 20 centiméter magas hóréteggel fogja betakarni. Mikulás ez évben fehér lovon fog megjelenni. A karácson is fehér lesz. 22-től 27-ig óriási nagy havazások lesznek az egész országban és Európa több részében. 28-án már több helyen havas eső fog esni, mert az idő meg-nyhül. 1922. évben az idejéhez hasonló időjárást várhatunk. A nagy hőségek ismét meg fognak jönni.

— **Első Szatmári Szamoshajózási Részbényársaság** alakult Szatmáron. Főcélja, hogy Romániából a Szamoson hajózáratokat létesítsen. Ujabban olyan hajókat állítanak elő, amelyek nem éles, hanem tutajszerű, lapos fenékekkel bírnak. Egy ilyen rendszerű 25 tonnás hajó, teljes megterheléssel, 60 centimétert sülyed a vízbe. A gőzhajó és a hozzá csatolható négy darab uszály 60 centiméteres vizállás mellett 125 tonna terhet képes szállítani. Ez a terhelés 1 méteres vizállás mellett 200 tonnáig fokozható. Mindezekből megállapítható, hogy a Szamos felső folyása ugyszólván mindenütt hajózható s a hajózás a szükséges munkálatok elvégzése után Kolozsvárnál kezdődhet. A most üzembe helyezendő Szamos-hajózárat a szatmári Szamos hídától Csengerig fog

Hangulatkeltés.

— Az „Erdélyi Gazda“ a földművesek mellett. —

közlekedni, ha a külügyminisztérium az engedélyt megadja. A hajó az utat Csengerig nem egész egy óra alatt fogja megtenni. Az áruk elvámolását a szatmári vámhivatal fogja végezni. („Consum“)

— **Becsületes megtaláló.** *Biró Gyárfás*, 16 éves zetelakai székely fiú pénztárcát talált a minap Székelyudvarhelyen 900 leu tartalommal, amelyet átadott a rendőrségnek. A rendőrségnél igazolt tulajdonosa Csomor Lidia bétai illetőségű nagy örömmel vette át a pénzt és 100 leu jutalmat adott a fiúnak. Mi ennél sokkal nagyobb jutalmat adunk, amikor nyilvánosan megdicsérik becsületességéért. Maradjon meg köztünk a székely becsület féltve őrzött kincse! Ha szegények vagyunk is, ha semmink sincsen, de legalább a becsület — az maradjon meg.

— **Egy bécsi cipésmunkás** havonta 50 ezer korona fizetést kap. Ez megfelel nálunk 2 ezer leunak.

— **Földrengést** jelentenek Bukarestből, amely ott szombaton reggel 7 órakor volt.

— **Gyilkosság — gyermek-
verekedésből.** Marosvásárhelyt két kis fiú összeverekedett. A 6 éves *Molnár Gyula* a Csángó-utcában lakó *Dávid András* fiát megverte. Az apa a nagy sírásra kiszaladt s hirtelen haragjában felkapta a kis Molnár gyereket és kétszer úgy a földhöz vágta, hogy az másnap behalt. A kis fiút felboncolták s a meggondolatlan ember ellen a büntügyi eljárást folyamatba tették.

— **Autóbűség** van Amerikában, hol minden 12-ik emberre esik egy gépkocsi. Angliában 84-ik, Franciaországban 345-ik és Németországban csak minden 800 ik emberre esik egy autó.

— **Román nyelvi tanfolyam Székelyudvarhelyt.** *Dronca Valér*, városi adópénztárnok f. hó 31-én ismét megnyitja tanfolyamát a románul tanulók részére.

— **Vallomási ívek** beadásának ideje közeledik. Mindenki saját érdekében jól teszi, ha az illetékes körzet adópénztáránál vallomási ívet szerez be, mert a vallomás meg nem tétele esetén, hivatalos becslést rendel el a pénzügyi hatóság és büntetés képen a vallomás megtagadása címén az adó 50 százalékkal emelhetni fog. A törvény világosan kimondja azonban, hogy akik írni nem tudnak, vagy vallomási ivateket kitölteni nem tudják, vallomásaikat annál a körzetadópénztárnál, melyhez tartoznak, vagy pedig az illetékes községi előjáróságoknál két tanu jelenlétében szóbelileg is megtehetik. Szóbeli vallomásokat tenni szándékozik azonban jól tennék, ha nem az utolsó percben, hanem minél előbb jelentkeznének, hogy a torlódások elkerülhetők legyenek.

— **Műlábat** találtak f. hó 6-án a kolozsvári állomáson, amelyet az Inspectoratul gen. de Siguranță helyezett el. Tulajdonosa ott, vagy a „Székely Hírek“ szerkesztősege útján megkaphatja.

— **A medgyesi pótlásért** e hó 29-én és 30-án fogják megtartani.

— **A földgázt** 22 km. távolságból, a mezősámsoni kutaktól bevezetik Marosvásárhelyre. A megkötött szerződést Dr. Motos zárgondnok is jóváhagyta. A vezetéksövek nagyrésze már be van szerezve.

(Saj. tud.) A Kolozsvárt megjelenő „Erdélyi Gazda“, mely a nagybirtokosok érdekeit szolgálja, le akarja tompítani azt az akciót, amelyet a „Földműves Szövetség“-ek megindítottak s hivatalos lapjukban az „Erdélyi Barázda“-ban legutóbb oly erőteljes, őszinte hangon kifejezésre juttattak.

F. hó 9-én valami *Zsigmond Dani* Küküllőmartya (?) felszegen lakó földművest (?) szólaltat meg ilyenformán: „azt látom, hogy szeretnek az emberek széjjelmenni, mivelhogy úgy el tuggyák hinni az *báránybeszédgyű farkasok szavát*. Met már meg kell mongyam az igen tisztelt kiserkesztető urnak, hogy már nem szeretem mivelhogy annyit hántorgassák, hogy a földműves népet a zorránál fogva vezették eddig, megintlen, hogy kihasználták, hogy hátrazoritották, hogy nem becsülték meg, hanem csak most kezdik megbecsülni s észrevenni, hogy léteznek.

Mán én nem tudom, hogy hól vótak az ilyen ígírdetők akkor, amikor már rég az ideje, hogy a földműves nép is a maga mógya szerint megbecsülődik. Hát kijött csinálták már ezelőtt husz esztendővel az szövetkezeteket, gazdaköröket, ha nem a földműves népét? Csak nem gondolják, hogy az uraknak kellett ezek? Hány sok száz-1000 emberek vadnak beállva az szövetkezetekbe s a gazdakörökbe, hogy a magok javára működjenek! Hát vajon azok, akik legelőször ezeket megirányították azért csinálták, met lenézték a földműves népet? Tudom, hogy vadnak ojan hejkek, hol a gróf is sa zsellér is szövetkezett, a grófot is a zsellért is egyformán meghallgassák az gyűlésekbe s a grófnak is abból a portékából mérnek, amiből a szegény napszamosnak s a val a mértékkel.

Minden földműves nem lehet képviselő, az is igaz, hogy ennekutánna az ada való embereket jobban meg

kell keresni s nem azokból kell válogatni, akik kénáják magokat, hanem azok közül, akik igaziba oda valók.

Hát ne hántorgassák már többet, hogy a földműves ember le vót nézve az régi világba s ki vót uzsorázva, met mindenféle gazda embernek elég rossz vót a sorsa örökkéig, met sokszor vót, hogy vetettünk, de nem arattunk, csak a szögény emberen örökkéig jobban láccot a rongy. A mester is azt prédikálta egy nagy könyvből, hogy örökkéig vótak el-sők és utósók, hát bizony lesznek is. Ne nézzünk örökkéig hátrafelé, met az ojan vezér, aki mindétig visszafelé néz, hamar megfutamodik. Becsüjjük meg az embereket érdemök szerint, fogjon essze minden gazda, ha ur, ha szegény s ne csinájunk gyűlölséget ott, ahol éppen baráccságot kéne.

Met egyakarattal erősek leszünk, de ha a demagóniasokra hallgatunk, hát pozdorjává törünk, így monta vót ezelőtt a tanító ur, de bizony jól is monta, met igaza vót.

Ez a levél koholmány, gyatra utánzata népies nyelvezetünknek. Erre már igazán ráfoghatjuk, hogy „uri huncutság“. Mert így nem beszél egyetlen egy földművesünk sem. Vezéreiket nem tartja „báránybeszédgyű farkasok“-nak és távol áll tőle még a gondolat is, hogy a multban megbecsülték volna.

Ilyen uton-módon akarják ismét becsülni a földműveseket, a közép-, kis- és törpebirtokosokat a nagybirtokosok körébe, hogy maradjon minden a régi ben.

Az „Erdélyi Gazda“ nem ismeri népünk bajait, szenvedéseit, nincsetlenségét. Irathat ilyen leveleket 100 számra, mosolyt keltenek mindenfelé s eléri azt, amit elérni akarunk, hogy a földműves többé uszályhordozója ne legyen az őt ügyesen kiuzsorázóknak.

— **A szentegyházasszalusi gyilkos** *Sata Gyárfás*, a *Bencze Lőrinc* kedvese, aki beismerte, hogy az öreg *Bencze Lőrincet* egyedül ő végezte ki, még mult év december 30-án s aki az öreg a saját kocsi-jára téve, a befogott szekérrel a lovakat Kápolnásfaluból a Szentegyházasszaluba vezető uton szabadon engedte, hogy azt a látszatot keltse, miképp *Benczét* utközben verték agyon — ismét foglalkoztatta a bíróságokat. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti, hogy az ottani kir. tábla felebezés folytán foglalkozott *Sata* büntüggével, akinek büntetését 3-ról 5 évre felemelték. Az ítéletet a napokban olvasták fel a székelyudvarhelyi törvényszék fogházában tartózkodó *Sata* előtt, ki az ítéletben nem nyugodott meg, hanem úgy ő, mint védője felebezést jelentett be. *Sata* büntüggét ezekután a bukaresti *Curtie de Casa*-n fogják tárgyalni.

— **A postacsomagok** szállításának díját kgrként 2 leura emelték. Csomagok 20 kgrig adhatók fel.

— **Törökök nálunk.** Egy törökországi érdekltség husfeldolgozó telepet létesített Kolozsvárt és a feldolgozott árut Törökországba szállítja. Az utóbbi időben hizott sertések és más hizott állatok nagy keresletnek örvendenek. Az árak folytonos emelkedést mutatnak.

— **Az erdélyi közutak** javítására a román állam a megszavazott 100 millióból, 7 millió leu összeget szándékozik fordítani.

— **A székelyföldi kereskedelmi és iparkamara** Marosvásárhelyről közli a „Székely Hírek“-kel, hogy csehszlovákiai mérnökök, asztalosok, mechanikusok, lakatosok, sofförök, tüzelők, hentesek, szobrászok, kárpitosok, cukrászok, kerégyártók, terrakotta gyári munkások, téglagyári munkások, fazekasok, kályhások ohajtának Romániában alkalmazást nyerni. Az érdeklődők forduljanak közvetlenül a »Konsulat cecoslovensko Republicy Galatz« címhez; közölve egyúttal a fizetésre, az utiköltségre és a lakhatásra vonatkozó feltételeket is.

— **A bukaresti mintabásár** anyagi része nem mondható valami fényesnek, mert 1 millió 400 ezer leut kell az államnak reáfizetnie.

— **Aki halálával is jót tesz.** Oly sok rossz ember rontja a levegőt és annyi kárt, bosszúságot okoznak egymásnak, hogy jól esik néha valóban jó emberekről is megemlékeznünk. Az elmúlt hét egyik estején — mint a „Székely Hírek“ tudósítója értesít — szabálytalan gyorsasággal robogott át egy autó Gyimes községen. A falu közepén elgázolta a 78 éves *Pável Miklóst*. Vértől boritva, lepedőben vitték haza az öreg, aki egész életében csak jót tett úgy családjával, mint szükség esetén szenvedő embertársaival. A bajba jutott autós 4000 leut hagyott hátra orvosi kezelésre s az esetleges temetési költségekre. Az öreg ember — aki már ugyis a sír szélén állott a baleset nélkül is — másnap reggel kiszilveredett. — A szegény *Pável* — mondják a gyimesiek — még a halálával is jót cselekedett — az utódoknak...

— **Az idei must** ára 4-5 és a fajboroké 5-6 leu között van.

— **Royal-mozgóban** Székelyudvarhelyt f. hó 27-én, csütörtökön este 8 órakor lesz bemutatva: *A lemondás*. Dráma 4 felv.

Szerkesztői üzenetek.

Zágoni I. felelős szerkesztő
Kolozsvár. Csodálom, hogy Trianon és ratifikálás után csak most veszi észre Alba-Juliát. Mi ez? Konjunktura-e? üzlet-e vagy más egyéb?

Őn folyó hó 20-án üzenetet küld Bpestől Erdélybe. Fehérre mossa Dr. Paál Árpádot, akinek „otthon a szennyes rágalmak és személyes hajszák aljas özőnével kell megküzdnie“, mert puritán lelkében megszólalt az ősi székely demokrácia. S miután így megmenteni véli őt a műfelháborodók karmai közül, már f. hó 23-án itthon terem és rémeket fest a falra, amelyeket éppen önk szabadítottak rá a közvéleményre. A „székely autonomia rémét“ önk propagálták. Mi ezzel nem foglalkozunk. Ép azért, ha ebből kifolyólag hátrányai vannak, a bűnbakot ne nálunk keresse.

Személyeskedéseire nem reflektálunk, hanem figyelmébe ajánljuk a következő sorokat, amelyeket üzenetként küldünk:

„Mindaz, amit látok és hallok, csak megerősítenek abban a tudatban, hogy nem szabad sem a kicsinyes oktalanságból, sem az aljas gyalázkodásból rágalmazók erőltetn szidalmait figyelembe venni és nem téveszthet meg az éljenzők lelkese-dése sem. Adott valóság kilátásának rideg számításai jelölték meg a munkásságunk útját. Aki nem értette ezt meg, az legfennebb elmarad és utánuk fog kullogni. Aki belátja, de nem akarja megérteni, az majd a saját lelkiismeretével fog számolni. A buták nem tehetnek a saját butaságukról, a gonoszok meggyőzésére, nem érdemes időt vesztegetni. A népjövő olyan harcosokat kíván a mától, kik a személyi gyűlölködések visszatámasztóan csunya zsívaján felül tudnak emelkedni.“ (Keleti Újság: 1921. 229. sz.)

Reichenbergi kiállításon

személyesen vásárolt nagymennyiségű

kitűnő minőségű angol és cseh szőpoteim

megérkeztek, amelyek megtekintésére a tisztelt vásárló közönség figyelmét felhívom.

Löbl R.

Odorheiu, Bul. Reg. Ferd. 25.
(Kossuth-u.)

FIGYELEM!

Van szerencsém értesíteni a T. vásárló közönséget, hogy nagyon szép és finom kivitelű, izléses svájci zseb, ébresztő, diszébresztő, valamint fali óráim érkeztek

és olcsó árban kaphatók. Állandó raktáron tartok továbbá izléses arany jegygyűrűket, köves gyűrűket, függőket, arany nyakláncokat, karkötőket, izléses és olcsó ezüstdublé függőket stb.

Minden e szakmába bágó munkát jutányosan és pontosan teljesítek, miért is a közönség szíves pártfogását továbbra is kérem: Tisztelettel

Izákovits Bernát

Odorheiu, Deák-tér 12. szám.

Sz.: 601—921. kj.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Kányád község korlátlan kimérésű kocsmahelyisége 1921. november 6-án d. e. 9 órakor a község házánál 3 (három) egymást követő évre vagyis 1922. január 1-től 1924. december 31-ig nyilvános árverésen haszonbérbe kiadatik.

Kikiáltási ár évi 600 leu, bánatpénz 10 százalék.

Árverési feltételek a peteki körjegyzői irodán időközben megtekinthetők.

Kányád, 1921. okt. 16-án.

Józsa Pál körjegyző.

Sz.: 602—921. kj.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Petek község korlátlan kimérésű kocsmahelyisége 1921. nov. 13-án d. e. 9 órakor a körjegyzői irodába 3 (három) egymást követő évre vagyis 1922. január 1-től 1924. december 31-ig haszonbérbe kiadatik nyilvános árverésen.

Kikiáltási ár 1000 leu, bánatpénz 10. százalék Árverési feltételek a körjegyzői irodán megtekinthetők.

Petek, 1921. október 16-án.

Józsa Pál kjz.

Kereskedők, Szövetkezetek, Fetelepek és Fogyasztók figyelmébe

ajánljuk, hogy nagybani üzletünket Odorheiu (Székelyudvarhely) Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-utca) 56. sz. alatt megnyitottuk, ahol

pas, fűszer- és gyarmatárak,

kitűnő O romániai „Drágasani” fajborok, a miniszterium által hitelesített mérlegek, 3, 5, 10, 15 és 20 kg.-ig. Továbbá gyermek- és férficipők a legolcsóbb napi árakon kaphatók.

Tisztelettel: BANCA CETATEA.

Őszi, téli ruhákat,
selymet, bársonyt,
csipkét, szöveteket,
fonalat, háziszőtt posztót
minden színben művésziesen

fest, tisztít SCHMITZ

Odorheiu (Székelyudvarhely) Malem-utca 21.

Gyászruhák 24 óra alatt. Férfi ruha tisztítása 35 és festése 100—120. — Vidéki munkákat a legpontosabban eszközöl.

DROGUERIA

SZÉKELYUDVARHELYT,
Kossuth-u. 29. (Schuller-ház.)

Mindenféle gyógy- és illatszerárak, kötszerek és gumi árak, kozmetikai cikkek stb. legelőnyösebb beszerzési forrása. —

☉ Fényképészeti cikkek eredeti minőségben. ☉

Háboru előtti

minőségű fekete és sárga

Bőrszirt

szállítunk 20-as csomagolásban

Bürger, Albert,

gyógyészeti gyára

Targu Mures-Marosvásárhely.

Az Est Hirlapiroda Marosvásárhely.

Színház után mindenki a

„BUKAREST”-kávéházba megy

hol állandó cigányzene, kitűnő színházi vacsora és első rendű italok kiszolgálása mellett tovább szórakozhat.

BANCA CETATEA ODORHEI

Főintézet BRASSÓ, BUKAREST.

Elfogad átutalásokat bárhova. Folyósít olcsó kölcsönöket, elfogad betéteket magas kamatláb mellett, finanszíroz kereskedelmi és ipari vállalatokat. Külföldi pénzeket bevált. Vidéki megbízható ügynököket jutalék mellett alkalmaz. Értekezhetni lehet a bankhelyiségben.

Jön a tél!

Legfinomabb

rum és likör-esszenciák

minden háztartásban nélkülözhetetlenek. Különösen ajánljuk páratlanul finom és zamatos rum esszenciákat!

Bürger Albert, gyógyészeti gyára,
Targu Mures-Marosvásárhely.
Az Est Hirlapiroda Marosvásárhely.

Hirdetmény.

A Ministerul Lucrărilor Publice helybenhagyásával közhírré tétetik, hogy f. évi október hó 27-én d. e. 10 órakor a serviciul de poduri și sosele hivatali helyiségében az Udvarhely—parajdi állami úton levő 26 számú fahíd felszerkezetének újraépítésére 2x6'20=12'40 m. nyílással nyilvános árverés fog tartatni.

A később érkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Az ajánlattevő urak az ajánlati összeg után az ajánlattal együtt 5 százalékos bányat pénzt kell letégyenek, vagy pénzben vagy pedig értékpapirban, a melyek valamely hazai adóhivatalnál letéteményezendő az erről szóló végvény az ajánlathoz mellékelendő.

A feltételek megtekinthetők a hivatalos órákban a Serviciul de poduri și sosele Odorheiu hivatali helyiségében és ott egyszersmind minden szükséges utasítást is nyerhetnek.

Az ajánlat lepecsételve nyújtandó be. Az eredmény a Ministerul de Lucrări Publice helybenhagyásától függ.

Az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezve vannak a helybenhagyásig. Utóajánlatok nem engedélyeztetnek.

Odorheiu, la 13 octombrie 1921. Serviciul de poduri și sosele din județul Odorheiu.

Sipos, ing. șef.

Középkorú nő,

ki gépíráshoz, irodai munkákhoz ért és 7 évig írodában alkalmazva volt megfelelő állást keres. Beszél magyarul és románul. Cím e lap kiadóhivatalában.

Nyomatott Ifj. Betegh és Társa villamoserőre berendezett könyvnyomtató-intézetében Odorheiu (Székelyudvarhely).